

40 HADİS

1

الَّذِينَ النَّصِيحَةَ قُلْنَا: لِمَنْ (يَا رَسُولَ اللَّهِ؟) قَالَ: لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأَئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ

(Allah Rasûlü) “Din nasihattır/samimiyyettir” buyurdu. “Kime Yâ Rasûlallah?” diye sorduk. O da; “Allah'a, Kitabına, Peygamberine, Müslümanların yöneticilerine ve bütün Müslümanlara” diye cevap verdi.

Müslim, İmân, 95.

2

الإِسْلَامُ حُسْنُ الْحُكْمِ
İslâm, güzel ahlâktır.

Kenzü'l-Ummâl, 3/17, HadisNo: 5225.

3

مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ لَا يَرْحَمْهُ اللَّهُ

İnsanlara merhamet etmeye Allah merhamet etmez.

Müslim, Fedâîl, 66; Tirmizî, Birr, 16.

4

يَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا وَبَشِّرُوا وَلَا تُنَفِّرُوا

Kolaylaştırınız, güçleştirmeyiniz, müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.

Buhârî, İlм, 12; Müslim, Cihâd, 6.

5

إِنَّمَا أَدْرَكَ النَّاسُ مِنْ كَلَامِ النُّبُوَّةِ:
إِذَا لَمْ تَسْتَحِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ

İnsanların Peygamberlerden öğrenegeldikleri sözlerden biri de: “Utanmadıkta sonra dilediğini yap!” sözüdür.

Buhârî, Enbiyâ, 54; EbuDâvûd, Edeb, 6.

6

الَّذِالُّ عَلَى الْحُكْمِ كَفَاعِلٌ

Hayra vesile olan, hayatı yapan gibidir.

Tirmizî, İlм, 14.

7

لَا يُلْدَعُ الْمُؤْمِنُ مِنْ جُحْرٍ مَرَّتِينِ

Mümin, bir delikten iki defa sokulmaz.(Mümin, iki defa aynı yanlışlığa düşmez)
Buhârî, Edeb, 83; Müslim, Zühd, 63.

8

إِنَّمَا حَيْثُمَا كُنْتَ وَأَتَبْعِي السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمْحُهَا

وَخَالِقُ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ

Nerede olursan ol Allah'a karşı gelmekten sakın; yaptığın kötüluğun arkasından bir iyilik yap ki bu onu yok etsin. İnsanlara karşı güzel ahlakın gereğine göre davran.

Tirmizî, Birr, 55.

9

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلاً أَنْ يُتْقِنَهُ

Allah, sizden birinizin yaptığı işi, ameli ve görevi sağlam ve iyi yapmasından hoşnut olur.

Taberânî, el-Mu'cemü'l-Evsat, 1/275; Beyhakî, fiu'abii'l-Îmân, 4/334.

10

إِلَيْإِيمَانُ بِضُعْ وَسَبْعُونَ شُعْبَةً أَفْضَلُهَا قَوْلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةً الْأَذَى عَنِ الْطَّرِيقِ
وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِّنَ إِلَيْإِيمَانٍ

İman, yetmiş küsur derecedir. En üstünü “Lâ ilâhe illallah (Allah'tan başka ilah yoktur)” sözdür, en düşük derecesi de rahatsız edici bir şeyi yoldan kaldırır. Haya da imandandır.

Buhârî, Îmân, 3; Müslim, Îmân, 57, 58.

11

مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكِرًا فَلْيُعِرِّهْ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقُلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ إِلَيْإِيمَانٍ

Kim kötü ve çirkin bir iş görürse onu eliyle düzeltsin; eğer buna gücü yetmiyorsa diliyle düzeltsin; buna da gücü yetmezse, kalben karşı koysun. Bu da imanın en zayıf derecesidir.

Müslim, Îmân, 78; Ebû Dâvûd, Salât, 248.

12

عَيْنَانِ لَا تَمْسُهُمَا النَّارُ: عَيْنُ بَكْثَرٍ مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَعَيْنُ
بَاتَتْ تَخْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

İki göz vardır ki, cehennem ateşi onlara dokunmaz: Allah korkusundan ağlayan göz, bir de gecesini Allah yolunda, nöbet tutarak geçiren göz.

Tirmizî, Fedâiliü'l-Cihâd, 12.

13

لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ

Zarar vermek ve zarara zararla karşılık vermek yoktur.

Ibn Mâce, Ahkâm, 17; Muvatta', Akdiye, 31.

14

لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ

Hiçbiriniz kendisi için istedigini (mü'min) kardeşi için istemedikçe (gerçek) iman etmiş olamaz.

Buhârî, Îmân, 7; Müslim, Îmân, 71.

15

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يُسْلِمُهُ مَنْ كَانَ فِي حَاجَةٍ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ إِكْمَالَ كُرْبَةٍ مِنْ كُرْبَةِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ سَرَّ مُسْلِمًا سَرَّهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Müslüman müslümanın kardeştir. Ona zulmetmez, onu (düşmanına) teslim etmez. Kim, (mümin) kardeşinin bir ihtiyacını giderirse Allah da onun bir ihtiyacını giderir.

Kim müslümani bir sıkıntıdan kurtarırsa, bu sebeple Allah da onu kiyamet günü sıkıntılarının birinden kurtarır. Kim bir müslümani(n kusurunu) örterse, Allah da Kiyamet günü onu(n kusurunu) örter.

Buhârî, Mezâlim, 3; Müslim, Birr, 58.

16

لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّىٰ تَحَابُّوا

İman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de (gerçek anlamda) iman etmiş olamazsınız.

Muslim, İmân, 93; Tirmîzî, Sîfâtu'l-Kiyâme, 56.

17

الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ

Müslüman, insanların elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir.

Tirmîzî, İmân, 12; Nesâî, İmân, 8.

18

لَا تَبَاعِضُوا وَلَا تَحَاسِدُوا وَلَا تَدَابِرُوا وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا

وَلَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ آيَامٍ

Birbirinize buguz etmeyin, birbirinize haset etmeyin, birbirinize arka çevirmeyin; ey Allah'ın kulları, kardeş olun. Bir müslümana, üç günden fazla (din) kardeşi ile dargin durması helal olmaz.

Buhârî, Edeb, 57, 58.

19

إِنَّ الصَّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَ إِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ وَ إِنَّ الرَّجُلَ لَيَصِدِّقُ حَتَّىٰ يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدْيقًا وَ إِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَ إِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ وَ إِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ حَتَّىٰ يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَابًا

Hiç şüphe yok ki doğruluk iyiliğe götürür. İyilik de cennete götürür. Kişi doğru söyleye söyleye Allah katında siddîk (doğru sözlü) diye yazılır. Yalancılık kötüye götürür.

Kötülük de cehenneme götürür. Kişi yalan söyleye söyleye Allah katında kezzâb (çok yalancı) diye yazılır.

Buhârî, Edeb, 69; Müslim, Birr, 103, 104.

20

لَا تُمَارِ أَخَاهُ وَلَا تُمَازِحْهُ وَلَا تَعِدْهُ مَوْعِدَةً فَتُخْلِفَهُ

(Mümin) kardeşinle münakaşa etme, onun hoşuna gitmeyecek şakalar yapma ve ona yerine getirmeyeceğin bir söz verme.

21

تَبَشَّمُكَ فِي وِجْهِ أَخِيلَّكَ لَكَ صَدَقَةٌ وَأَمْرُكَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيُكَ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ وَإِرْشَادُكَ الرَّجُلَ فِي أَرْضِ الصَّلَالِ لَكَ صَدَقَةٌ وَإِمَاطَتُكَ الْحَجَرَ وَالشَّوْكَ وَالْعَظْمَ عَنِ الطَّرِيقِ لَكَ صَدَقَةٌ (Mümin) kardeşine tebessüm etmen sadakadır. İyiliği emredip kötülükten sakındırman sadakadır. Yolunu kaybeden kimseye yol göstermen sadakadır. Yoldan taş, diken, kemik gibi şeyleri kaldırıp atmanın senin için sadakadır.

Tirmizî, Birr, 36.

22

إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ Allah sizin ne dış görünüşünüze ne de mallarınıza bakar. Ama o sizin kalplerinize ve işlerinize bakar.

Müslim, Birr, 33; *ibn Mâce, Zühd, 9;*
Ahmed b. Hanbel, 2/285, 539.

23

رِضَى الرَّبِّ فِي رِضَى الْوَالِدِ وَسَخَطُ الرَّبِّ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ

Allah'ın rızası, anne ve babanın rızasındadır.
Allah'ın öfkesi de anne babanın öfkesindedir.

Tirmizî, Birr, 3.

24

ثَلَاثُ دَعَوَاتٍ يُسْتَحَابُ هُنَّ لَا شَكٌ فِيهِنَّ:
دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ، وَدَعْوَةُ الْمُسَافِرِ، وَدَعْوَةُ الْوَالِدِ لِوَلَدِهِ

Üç dua vardır ki, bunlar şüphesiz kabul edilir:
Mazlumun duası, yolcunun duası ve babanın evladına duası.

Ibn Mâce, Dua, 11.

25

مَا نَحْلَ وَالِدُ وَلَدًا مِنْ نَحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبِ حَسَنٍ
Hiçbir baba, çocuguna, güzel terbiyeden daha üstün bir hediye veremez.

Tirmizî, Birr, 33.

26

خِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ

Sizin en hayırlılarınız, hanımlarına karşı en iyi davranışlarınızdır.

Tirmizî, Radâ', 11; *ibn Mâce, Nikâh, 50.*

27

لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيُؤْقِرْ كَبِيرَنَا
Küçüklerimize merhamet etmeyen, büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir.

Tirmizî, Birr, 15; *Ebû Dâvûd, Edeb, 66.*

28

كَافِلُ الْيَتِيمِ لَهُ أَوْ لِغَيْرِهِ أَنَا وَ هُوَ كَهَائِينٌ فِي الْجَنَّةِ وَأَشَارَ بِالسَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى

Peygamberimiz işaret parmağı ve orta parmağıyla işaret ederek: “Gerek kendisine ve gerekse başkasına ait herhangi bir yetimi görüp gözetmeyi üzerine alan kimse ile ben, cennette işte böyle yanyanayız” buyurmuştur.

Buhârî, Talâk, 25, Edeb, 24; Müslim, Zühd, 42.

29

إِجْتَنَبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا هُنَّ قَالَ: إِلَّا شَرُكُ بِاللَّهِ وَالسُّحْرُ وَ
قَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَكْلُ الرِّبَا وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ وَالْتَّوَلِيِّ يَوْمَ الزَّحْفِ
وَقَدْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْعَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ

(İnsanı) helâk eden şu yedi şeyden kaçının. Onlar nelerdir ya Resulullah dediler. Bunun üzerine: Allah'a şirk koşmak, sihir, Allah'ın haram kıldığı cana kıymak, faiz yemek, yetim malı yemek, savaştan kaçmak, suçsuz ve namuslu mümin kadınlara iftirada bulunmak buyurdu.

Buhârî, Vasâyâ, 23, Tibb, 48; Müslim, İmân, 144.

30

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِدُ حَارَةً وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَيُكْرِمِ
ضَيْقَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَيَقْلِنْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْنُمْ

Allah'a ve ahiret gününe imân eden kimse, komşusuna eziyet etmesin. Allah'a ve ahiret gününe imân eden misafirine ikramda bulunsun. Allah'a ve ahiret gününe imân eden kimse, ya hayır söylesin veya sussun.

Buhârî, Edeb, 31, 85; Müslim, İmân, 74, 75.

31

مَا زَالَ جَبْرِيلُ يُوصِيَنِي بِالْجَنَّارِ حَتَّىٰ ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورِنِي

Cebrâil bana komşu hakkında o kadar çok tavsiyede bulundu ki; ben (Allah Teâlâ) komşuyu komşuya mirasçı kılacek zannettim.

Buhârî, Edeb, 28; Müslim, Birr, 140, 141.

32

السَّاعِي عَلَى الْأَرْمَلَةِ وَالْمِسْكِينِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَوِ الْقَائِمِ اللَّيْلَ الصَّائِمُ النَّهَارُ

Dul ve fakirlere yardım eden kimse, Allah yolunda cihad eden veya gündüzleri (nafile) oruç tutup, gecelerini (nafile) ibadetle geçiren kimse gibidir.

Buhârî, Nafakât, 1; Müslim, Zühd, 41;
Tirmîzî, Birr, 44; Nesâî, Zekât, 78.

33

كُلُّ ابْنِ آدَمَ خَطَّاءٌ وَخَيْرُ الْخَطَّائِينَ التَّوَابُونَ

Her insan hata eder.

Hata işleyenlerin en hayırları tevbe edenlerdir.

Tirmizî, Kiyâme, 49; İbn Mâce, Zühd, 30.

34

عَجَّبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلُّهُ خَيْرٌ وَلَيْسَ ذَكَرُ لَا حَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ: إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءُ شَكَرٌ
فَكَانَ خَيْرًا لَهُ وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاءُ صَبَرٌ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ

Mü'minin başka hiç kimsede bulunmayan ilginç bir hali vardır; O'nun her işi hayırdır.

Eğer bir genişliğe (nimete) kavuşursa şükreder ve bu onun için bir hayır olur. Eğer
bir darlığa (musibete) uğrarsa sabreder ve bu da onun için bir hayır olur.

Müslim, Zühd, 64; Dârim", Rikâk, 61.

35

مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا

Bizi aldatan bizden değildir.

Müslim, Îmân, 164.

36

لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ نَمَامٌ

Söz taşıyanlar (cezalarını çekmeden ya da affedilmedikçe)
cennete giremezler.

Müslim, Îmân, 168; Tirmizî, Birr, 79.

37

أَعْطُوا الْأَجِرَ أَجْرَهُ قَبْلَ أَنْ يَحْفَ عَرْقُهُ

İşçiye ücretini, (alnının) teri kurumadan veriniz.

İbn Mâce, Ruhân, 4.

38

مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ
طَيْرٌ أَوْ إِنْسَانٌ أَوْ بَحِيمَةٌ إِلَّا كَانَ لَهُ صَدَقَةٌ

Bir müslümanın dıktığı ağaçtan veya ektiği ekinden insan, hayvan ve kuşların yedikleri
seyler, o müslüman için birer sadakadır.

Buhârî, Edeb, 27; Müslim, Müsâkât, 7, 10.

39

إِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ
وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ

İnsanda bir organ vardır. Eğer o sağlıklı ise bütün vücut sağlıklı olur; eğer o bozulursa
bütün vücut bozulur. Dikkat edin! O, kalptir.

Buhârî, Îmân, 39; Müslim, Müsâkât, 107.

40

إِتَّقُوا اللَّهَ رَبِّكُمْ وَصَلُّوا خَمْسَكُمْ وَصُومُوا شَهْرَكُمْ وَأَدُوا زَكَّةَ أَمْوَالِكُمْ وَأَطِيعُوا ذَارِمِكُمْ تَدْخُلُوا
جَنَّةَ رَبِّكُمْ

Rabbinize karşı gelmekten sakının, beş vakit namazınızı kılın, Ramazan orucunuzu

**tutun, mallarınızın zekatını verin, yöneticilerinize itaat edin. (Böylelikle) Rabbinizin
cennetine girersiniz.**

Tirmizî, Cum'a, 80.